

Jaarrekening 2017
Stichting Tragel Zorg

INHOUDSOPGAVE		Pagina
5.1	Jaarrekening 2017	
5.1.1	Balans per 31 december 2017	3
5.1.2	Resultatenrekening over 2017	4
5.1.3	Kasstroomoverzicht over 2017	5
5.1.4	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	6
5.1.5	Toelichting op de balans per 31 december 2017	9
5.1.6	Mutatieoverzicht materiële vaste activa	15
5.1.7	Mutatieoverzicht financiële vaste activa	16
5.1.8	Overzicht langlopende schulden ultimo 2017	17
5.1.9	Toelichting op de resultatenrekening over 2017	18
5.2	Overige gegevens	
5.2.1	Statutaire regeling resultaatbestemming	24
5.2.2	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	24

5.1 JAARREKENING 2017

5.1 JAARREKENING

5.1.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2017
(na resultaatbestemming)

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-17</u> €	<u>31-dec-16</u> €
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	23.408.045	18.843.242
Financiële vaste activa	2	0	171.632
Totaal vaste activa		<u>23.408.045</u>	<u>19.014.874</u>
Vlottende activa			
Debiteuren en overige vorderingen	3	943.673	1.030.410
Vorderingen uit hoofde van financieringstekort	4	439.680	376.747
Liquide middelen	5	13.847.064	13.179.400
Totaal vlottende activa		<u>15.230.417</u>	<u>14.586.557</u>
Totaal activa		<u>38.638.462</u>	<u>33.601.431</u>
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Kapitaal	6	179	179
Bestemmingsfondsen		11.255.235	9.515.151
Algemene en overige reserves		200.985	200.985
Totaal eigen vermogen		<u>11.456.399</u>	<u>9.716.315</u>
Voorzieningen	7	6.409.430	6.460.434
Langlopende schulden	8	11.783.723	9.184.760
Kortlopende schulden			
Schulden uit hoofde van financieringsoverschot	9	0	0
Overige kortlopende schulden	10	8.988.910	8.239.922
Totaal passiva		<u>38.638.462</u>	<u>33.601.431</u>

5.1.2 RESULTATENREKENING OVER 2017

	<u>Ref.</u>	<u>Werkelijk 2017 €</u>	<u>Werkelijk 2016 €</u>
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	11	44.240.042	43.169.024
Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdzorg)	13	131.293	251.674
Overige bedrijfsopbrengsten	14	550.648	778.141
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>44.921.983</u>	<u>44.198.839</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	15	30.865.619	30.176.302
Afschrijvingen op materiële en financiële vaste activa	16 a	2.351.833	2.361.839
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	16 b	0	370.880
Overige bedrijfskosten	17	9.573.343	9.992.051
Som der bedrijfslasten		<u>42.790.795</u>	<u>42.901.072</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		2.131.188	1.297.767
Financiële baten en lasten	18	-391.104	-432.300
RESULTAAT BOEKJAAR		<u><u>1.740.084</u></u>	<u><u>865.467</u></u>

RESULTAATBESTEMMING

	<u>31-dec-17 €</u>	<u>31-dec-16 €</u>
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		
Toevoeging/onttrekking(-):	1.740.084	865.467
Algemene reserve	0	0
Reserve aanvaardbare kosten	<u>1.740.084</u>	<u>865.467</u>

5.1.3 KASSTROOMOVERZICHT OVER 2017

	2017		2016	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Bedrijfsresultaat		2.131.188		1.297.767
Aanpassingen voor:				
- afschrijvingen en overige waardeverminderingen	2.351.833		2.732.719	
- boekresultaten afstoting vaste activa	5.462		-10.885	
- mutaties voorzieningen	-51.004		1.345.207	
		<u>2.306.291</u>	<u>1.345.207</u>	<u>4.067.041</u>
Veranderingen in werkkapitaal:				
- vorderingen	89.233		51.538	
- vorderingen/schulden uit hoofde van financieringstekort respectievelijk -overschot	-62.933		-580.706	
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken, behoudens rekening courant-krediet)	795.973		-114.535	
		<u>822.273</u>	<u>-114.535</u>	<u>-643.703</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		<u>5.259.752</u>		<u>4.721.105</u>
Ontvangen interest	31.237		25.737	
Betaalde interest	-424.837		-509.592	
		<u>-393.600</u>	<u>-509.592</u>	<u>-483.855</u>
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		4.866.152		4.237.250
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings materiële vaste activa	-6.751.965		-756.149	
Desinvesteringen materiële vaste activa	1.500		318.000	
Desinvesteringen in financiële vaste activa	0		0	
		<u>0</u>	<u>0</u>	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-6.750.465		-438.149
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Nieuw opgenomen leningen	3.700.000		0	
Aflossing langlopende schulden	-1.148.023		-1.323.175	
		<u>-1.148.023</u>	<u>-1.323.175</u>	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		2.551.977		-1.323.175
Mutatie geldmiddelen		<u>667.664</u>		<u>2.475.926</u>
Beginsaldo geldmiddelen (inclusief kortlopende kredieten)		13.179.400		10.703.474
Eindsaldo geldmiddelen (inclusief kortlopende kredieten)		<u>13.847.064</u>		<u>13.179.400</u>
Mutatie geldmiddelen (inclusief kortlopende kredieten)		<u>667.664</u>		<u>2.475.926</u>

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.1 Algemeen

Tragel Zorg betreft de handelsnaam van Stichting Tragel Zorg, statutair gevestigd in de gemeente Hulst en ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder dossiernummer 22045081. De belangrijkste activiteiten zijn het leveren van Wlz-zorg (verblijf en behandeling), Wmo-ondersteuning, jeugdhulp in het kader van de Jeugdwet, ambulante forensische zorg in het kader van een strafrechtelijke titel en behandeling in het kader van de Zvw aan mensen met een verstandelijke beperking in Zeeland met het accent op Zeeuws-Vlaanderen, gemeenten Hulst, Terneuzen en Sluis. Tragel maakt in de ondersteuning, zorg en behandeling die geleverd wordt, geen inhoudelijk onderscheid tussen de wettelijke kaders.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2017, welke is geëindigd op balansdatum 31 december 2017.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi. De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. De jaarrekening is opgesteld in euro's. Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Schattingwijziging afschrijvingen

Overeenkomstig de richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ 145) worden hieruit voortvloeiende effecten voor de afschrijvingen verwerkt in de verwachte resterende gebruiksperiode van de betreffende panden.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld.

Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa. Activa waarvan het waarschijnlijk is dat de realiseerbare waarde lager is dan de boekwaarde, worden afgewaardeerd tot het niveau van de hoogste van de indirecte en de directe realiseerbare waarde.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingstermijnen van materiële vaste activa zijn gebaseerd op de verwachte economische gebruiksduur van het vast actief.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op bedrijfsterreinen en op vaste activa in ontwikkeling en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

Voor de kosten van periodiek groot onderhoud wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening is opgenomen onder de overige voorzieningen aan de passiefzijde van de balans. De uitgaven voor groot onderhoud worden ten laste gebracht van deze voorziening.

Voor zover subsidies of daaraan gelijk te stellen vergoedingen zijn ontvangen als eenmalige bijdrage in de afschrijvingskosten, zijn deze in mindering gebracht op de investeringen.

Vaste activa worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen als sprake is van wijzigingen in omstandigheden waardoor vaste activa dienen te worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen met een duurzaam karakter. Dit doet zich voor bij wijzigingen in omstandigheden die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde (= de hoogste van enerzijds de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen en anderzijds de directe opbrengstwaarde), worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. De opbrengstwaarde is gebaseerd op de geschatte verkoopprijs minus de geschatte kosten welke nodig zijn om de verkoop te realiseren.

De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de geschatte contante waarde van de toekomstige netto-kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren, of indien deze hoger is, de bij verkoop te realiseren directe opbrengstwaarde.

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar waarschijnlijk in de praktijk zullen voordoen, en niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de winst-en-verliesrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie. Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens tegen geamortiseerde kostprijs.

Financiële instrumenten

In de jaarrekening van Tragel Zorg zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: Financiële vaste activa, Vorderingen en overlopende activa, Liquide middelen, Langlopende schulden, Kortlopende schulden en overlopende passiva. Voor de waardering wordt verwezen naar de desbetreffende posten.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Een voorziening vanwege verwachte oninbaarheid wordt hierop in mindering gebracht.

Aangezien er geen sprake is van agio of disagio en/of transactiekosten, is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de vorderingen.

Een vordering uit hoofde van financieringstekorten of een schuld uit hoofde van financieringsoverschotten is het aan het einde van het boekjaar bestaande verschil tussen het wettelijk budget voor aanvaardbare kosten en de ontvangen voorschotten en de in rekening gebrachte vergoedingen voor diensten en verrichtingen ter dekking van het wettelijk budget (artikel 6 Regeling verslaggeving WTZi).

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kassen en banktegoeden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan en die het gevolg zijn van een gebeurtenis uit het verleden, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting (van de nominale waarde) van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen.

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Voorziening groot onderhoud

De voorziening groot onderhoud wordt gevormd om de verwachte kosten inzake periodiek onderhoud van panden gelijkmatig te verdelen over een aantal jaren. De voorziening voor groot onderhoud wordt gedoteerd op basis van verwacht groot onderhoud, zoals opgenomen in een lange termijn onderhoudsplan tegen de contante waarde van de te maken kosten. De werkelijke onderhoudskosten worden aan deze voorziening onttrokken.

Voorziening uitgestelde beloning

RJ 271 Personeelsbeloningen bepaalt dat voor uitgestelde beloningen een verplichting in de jaarrekening moet worden opgenomen. De verplichting wordt berekend als zijnde de contante waarde van de toekomstige uitkeringen of aanspraken, rekening houdend met de (achterliggende) diensttijd, de leeftijden en het verwachte verloop op basis van de blijfkansen van het huidige personeelsbestand. Daarnaast is hierin opgenomen de verplichting voor nabetaling van onregelmatigheidstoelage over de jaren 2012 t/m 2015.

Voorziening langdurig arbeidsongeschikten

Op grond van RJ 271 is een voorziening opgenomen voor de toekomstige loonkosten van medewerkers die ultimo het verslagjaar langdurig ziek zijn en waarvan er geen of slechts gedeeltelijk herstel wordt verwacht. De verplichting wordt berekend als zijnde de contante waarde van de toekomstige salarisbetalingen en transitievergoedingen.

Voorziening PBL

De voorziening persoonlijk budget levensfase (PBL) betreft een voorziening uit hoofde van een CAO verplichting in het kader van de overgangsregeling 45+. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst eenmalig uit te keren PBL-uren. De berekening is gebaseerd op de CAO-bepaling, blijfkans en leeftijd van het huidige personeelsbestand.

Voorziening verlieslatende contracten

Deze voorziening heeft betrekking op gehuurde panden en overige contracten inzake vaste activa, waarbij de toekomstige kosten de toekomstige inkomsten volgens de huidige bekostigingssystematiek overschrijden.

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs (nominale waarde). De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben, uitgaande van historische kosten. Verliezen worden verantwoord als deze voorzienbaar zijn; baten worden verantwoord als deze gerealiseerd zijn.

Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande boekjaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend.

5.1.4.4 Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen.

5.1.4.5 Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

5.1.4.6 Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake de WNT, waaronder de instellingspecifieke (sectorale) regels.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Bedrijfsgebouwen en terreinen	13.522.323	14.663.533
Machines en installaties	2.026.605	2.276.068
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	7.859.117	1.903.641
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	0	0
Totaal materiële vaste activa	<u>23.408.045</u>	<u>18.843.242</u>

Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	2017	2016
	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2017	18.843.242	20.955.293
Bij: investeringen	6.751.965	756.150
Af: afschrijvingen	2.180.200	2.190.206
Af: bijzondere waardeverminderingen	0	370.880
Af: terugname geheel afgeschreven activa	0	0
Af: desinvesteringen	6.962	307.115
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>23.408.045</u>	<u>18.843.242</u>

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.6. De vaste activa zijn als zekerheid gesteld voor de langlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het overzicht van de langlopende leningen in bijlage 5.1.8. De materiële vaste activa dienen geheel als onderpand voor schulden aan kredietinstellingen en als garantie voor leningen die zijn geborgd via het Waarborgfonds voor de Zorg (WFZ). De zorginstelling heeft zich verbonden niet zonder voorafgaande toestemming van het WFZ onroerende goederen die zijn gefinancierd met geborgde leningen te vervreemden of met een ander zakelijk recht te bezwaren. Tevens heeft de zorginstelling zich verbonden om op eerste verzoek van het WFZ een recht van hypotheek aan het WFZ te verstrekken op onroerende zaken waarvoor een lening is aangegaan die geheel of gedeeltelijk door het WFZ is geborgd.

Toelichting analyse bijzondere waardevermindering:

Tragel Zorg beschikt over vastgoed waar zorg wordt verleend waarop aanspraak bestaat ingevolge de WLZ. Dit vastgoed met een lange levensduur dient te worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de realiseerbare waarde, de hoogste van de directe opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. De bedrijfswaarde betreft de geschatte contante waarde van de toekomstige nettokasstromen die het actief naar verwachting zal genereren. De directe opbrengstwaarde is gebaseerd op de geschatte verkoopprijs minus de geschatte kosten welke nodig zijn om de verkoop te realiseren. Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

Tragel Zorg heeft in 2017, in het kader van de jaarrekening 2017, de contante waarde van het verschil tussen de toekomstige kapitaalslastenvergoeding en de toekomstige kapitaalslasten van haar zorgvastgoed berekend.

Er zijn op organisatieniveau 2 scenario's doorgerekend.

Belangrijke veronderstellingen die zijn gehanteerd bij de benadering van de contante waarde van de kasstromen zijn:

- Kasstromen omvatten de kasstromen louter betrekking hebbend op kapitaallasten;
- Een gebruiksduur van gemiddeld 30 jaar;
- Restwaarden voor woningen in wijk De Sterre te Clinge is nul;
- Restwaarden op overige woningen van 50% van de actuele WOZ-waarde;
- Disconteringsvoet van 4,4%;
- De uit de meerjarenbegroting afgeleide kasstromen betreffen de jaren 2017 en 2018, en de genormaliseerde trendmatige kasstromen vanaf 2019 t/m 2027;
- Vervangingsinvesteringen (niet vallend onder het onderhoud dat ten laste van de onderhoudsvoorziening komt) tot het niveau dat noodzakelijk wordt geacht om het betreffende vastgoed tot aan het einde van de levensduur in gebruik te houden.

In het eerste scenario is het uitgangspunt de ultimo 2017 in bezit zijnde en reeds bekende en geplande projecten voor bouw / verbouw van de eigen panden en de geplande huur- en renteverplichtingen. Daarbij is de berekening uitgevoerd met als basis het prijspeil 2017 en de bezetting ultimo 2017. Er is een korting van de kapitaalsvergoeding (de NHC) van 4% in 2019 zonder verdere indexering na 2019. De contante waarde van het verschil tussen de toekomstige kapitaalsopbrengsten en kapitaalslasten over de komende 10 jaar bedraagt dan € 6,4 miljoen positief.

In het tweede scenario is t.o.v. het eerste scenario van uitgegaan dat, er naast de korting van de kapitaalsvergoeding (de NHC) van 4% in 2019, ook de zorgopbrengsten 4% dalen in 2019 bij gelijkblijvende kosten (geen indexering) Daaruit kwam naar voor dat het totale resultaat (zorg en kapitaalslasten), zonder verdere aanpassing van de kostenstructuur, t/m 2027 jaarlijks nagenoeg positief bleef.

Daarnaast heeft Tragel Zorg ultimo 2017 opnieuw per gebouw getoetst, overeenkomstig RJ 121, of er triggers zijn voor impairment. Getoetst is of de toekomstige kapitaalslasten nog kunnen worden gerealiseerd uit de toekomstige kapitaalsopbrengsten. Dit was het geval.

Er zijn verder geen specifieke aanpassingen gedaan aan de waardering van het vastgoed omdat de 2 scenario's op het organisatieniveau van Tragel Zorg hiertoe geen aanleiding geven.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

2. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Deelnemingen	0	0
Vorderingen in verband met aanloopkosten	0	18.118
Vorderingen in verband met compensatieregeling	0	153.514
Totaal financiële vaste activa	<u>0</u>	<u>171.632</u>

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	2017	2016
	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2017	171.632	343.265
Af: kapitaalstorting	0	0
Af: afschrijvingen	171.632	171.633
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>0</u>	<u>171.632</u>

Voor een nadere specificatie van het verloop van de financiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.7.

3. Debiteuren en overige vorderingen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Vorderingen op debiteuren	594.250	616.955
Overige vorderingen	46.983	24.930
Vooruitbetaalde bedragen	257.268	289.180
Nog te ontvangen gelden Jeugdwet		0
Nog te ontvangen WMO gelden Gemeente Hulst		0
Nog te ontvangen WMO gelden Gemeente Sluis		0
Nog te ontvangen Gemeente Terneuzen		0
Overige overlopende activa	45.172	99.345
Totaal vorderingen en overlopende activa	<u>943.673</u>	<u>1.030.410</u>

Toelichting:

Er is onder de debiteuren een voorziening voor dubieuze debiteuren en vorderingen opgenomen van € 36.659,-. (2016 € 36.429)
Er zijn geen vorderingen met een looptijd langer dan 1 jaar.

4. Vorderingen uit hoofde van financieringstekort

	2016	2017	Totaal
	€	€	€
Saldo per 31 december 2016	376.747	0	376.747
Financieringsverschil boekjaar	0	439.680	439.680
Correcties voorgaande jaren	-120	0	-120
Betalingen/ontvangsten	-376.627	0	-376.627
Subtotaal mutatie boekjaar	<u>-376.747</u>	<u>439.680</u>	<u>62.933</u>
Saldo per 31 december 2017	<u>0</u>	<u>439.680</u>	<u>439.680</u>
Stadium van vaststelling (per erkenning):	c	a	

a= interne berekening

b= overeenstemming met zorgverzekeraars

c= definitieve vaststelling NZa

Specificatie financieringsverschil in het boekjaar

	2017	2016
	€	€
Wettelijk budget aanvaardbare kosten	39.924.027	39.333.763
Af: ontvangen voorschotten	39.484.347	38.957.016
Totaal financieringsverschil	<u>439.680</u>	<u>376.747</u>

5. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Bankrekeningen	13.841.685	13.171.572
Kassen	5.379	7.828
Totaal liquide middelen	<u><u>13.847.064</u></u>	<u><u>13.179.400</u></u>

Toelichting:

Alle liquide middelen zijn ter vrije beschikking, met uitzondering van de afgegeven bankgaranties zoals toegelicht onder de "Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen".
Tragel Zorg heeft een rekening courant bij de Rabobank en bij de ABN-AMRO Bank.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

PASSIVA

6. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Kapitaal	179	179
Bestemmingfondsen	11.255.235	9.515.151
Algemene en overige reserves	200.985	200.985
Totaal eigen vermogen	<u>11.456.399</u>	<u>9.716.315</u>

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-17	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-17
	€	€	€	€
Kapitaal	179	0	0	179
	<u>179</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>179</u>

Bestemmingfondsen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-17	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-17
	€	€	€	€
Reserve aanvaardbare kosten:	9.515.151	1.740.084	0	11.255.235
Totaal bestemmingfondsen	<u>9.515.151</u>	<u>1.740.084</u>	<u>0</u>	<u>11.255.235</u>

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-17	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-17
	€	€	€	€
Algemene reserves	200.985	0	0	200.985
Totaal algemene en overige reserves	<u>200.985</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>200.985</u>

Toelichting:

Bestemmingsfondsen worden gevormd voor posten waar een externe verplichting op rust, bijvoorbeeld om deze reserve uitsluitend aan een bepaald doel te mogen besteden. Naar aanleiding van overleg met partijen is besloten dat de reserve aanvaardbare kosten (RAK), die is gevormd op grond van de beleidsregels van de NZa, kwalificeert als bestemmingsfonds.

7. Voorzieningen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-17	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-17
	€	€	€	€	€
Voorziening groot onderhoud	3.910.468	881.645	431.593	0	4.360.520
Voorziening langdurig arbeidsongeschikten	398.417	349.417	207.416	75.844	464.574
Voorziening uitgestelde beloningen	944.109	38.870	405.956	48.583	528.440
Voorziening PBL	124.131	0	31.005	2.970	90.156
Voorziening verlieslatende contracten	1.083.309	0	117.569	0	965.740
Totaal voorzieningen	<u>6.460.434</u>	<u>1.269.932</u>	<u>1.193.539</u>	<u>127.397</u>	<u>6.409.430</u>

	31-dec-17
	€
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	1.639.097
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr. < 5jr.)	3.372.805
Langlopend deel van de voorzieningen (> 5 jr.)	1.397.528

Toelichting per categorie voorziening:

Algemeen

De onttrekkingen in dit boekjaar zijn aangewend en betreffen geen vrijval van de voorzieningen.

Voorziening groot onderhoud

De onderhoudsvoorziening dient ter egalisering van de onderhoudskosten van de gebouwen en installaties.

Bij de voorziening wordt gebruik gemaakt van een disconteringsvoet van 4,4%.

Voorziening langdurig arbeidsongeschikten

Op grond van RJ 271 is een voorziening opgenomen voor de toekomstige loonkosten van medewerkers die ultimo het verslagjaar langdurig ziek zijn en waarvan er geen of slechts gedeeltelijk herstel wordt verwacht. Deze voorziening is tegen de nominale waarde opgenomen i.v.m. de korte looptijd.

Voorziening uitgestelde beloningen

Vanaf 2005 is het een wettelijke verplichting om voor uitgestelde beloningen een verplichting op te nemen. Hieronder valt de uitkering bij pensionering en de jubileumuitkering die gekoppeld is aan een langjarig dienstverband van een medewerker. Daarnaast is hier opgenomen de resterende verplichting voor onregelmatigheidstoelage over de in 2012 t/m 2015 opgenomen vakantiedagen.

De gehanteerde disconteringsvoet is 4,4%.

Voorziening PBL

De voorziening persoonlijk budget levensfase (PBL) betreft een voorziening uit hoofde van een CAO verplichting in het kader van de overgangsregeling 45+.

De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst eenmalig uit te keren PBL-uren, deze loopt door t/m 2019.

De berekening is gebaseerd op de CAO-bepaling, blijfkans en leeftijd en een disconteringsvoet van 4,4%.

Voorziening verlieslatende contracten

Deze voorziening heeft betrekking op gehuurde panden en overige contracten inzake vaste activa, waarbij de toekomstige kosten de toekomstige inkomsten volgens de huidige bekostigingssystematiek overschrijdt. De voorziening is opgenomen tegen nominale waarde of indien er sprake is van een lange looptijd dan is gebruik gemaakt van een disconteringsvoet van 4,4%.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

PASSIVA

8. Langlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Schulden aan kredietinstellingen	11.783.723	9.184.760
Totaal langlopende schulden	<u>11.783.723</u>	<u>9.184.760</u>
<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>		
	<u>2.017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Stand per 1 januari	10.332.782	11.655.957
Bij: nieuwe leningen	3.700.000	0
Af: Aflossingen	1.148.023	1.323.175
Stand per 31 december	<u>12.884.759</u>	<u>10.332.782</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	1.101.038	1.148.023
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>11.783.723</u>	<u>9.184.760</u>

Toelichting:

<i>De mate waarin (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd is als volgt:</i>	€	€
Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	1.101.038	1.148.023
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	11.783.722	9.184.760
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	7.630.561	6.641.148

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage 5.1.8. overzicht langlopende schulden.
De aflossingsverplichtingen zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

De verstrekte zekerheden voor de opgenomen lening bij de Cooperatieve Rabobank U.A. en de Stichting Waarborgfonds voor de Zorgsector luiden als volgt:

- * hypothecaire zekerheid op bedrijfsgebouwen en -terreinen;
- * pandrecht op de vorderingen;
- * pandrecht op de machines en installaties.

De reële waarde van de leningen benadert de boekwaarde ervan.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

PASSIVA

10. Kortlopende schulden en overlopende passiva

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Crediteuren	1.814.887	1.397.182
Aflossingsverplichtingen langlopende leningen	1.101.038	1.148.023
Belastingen en sociale premies	1.159.930	1.037.396
Schulden terzake pensioenen	66.466	358.369
Nog te betalen salarissen	463.411	572.863
Vakantiedagen (inclusief sociale lasten)	2.847.117	2.175.036
Vakantiegeld (inclusief sociale lasten)	897.520	870.742
Nog te betalen interest langlopende leningen	53.158	58.465
Overige schulden	585.383	621.846
Totaal kortlopende schulden en overlopende passiva	<u>8.988.910</u>	<u>8.239.922</u>

Toelichting:

Het saldo "Crediteuren" is toegenomen door onder andere de verplichtingen t.a.v. bouwactiviteiten.
De "Vakantiedagen (incl. sociale lasten)" zijn toegenomen door de stijging van het aantal uren maar vooral als gevolg van een actualisering van de sociale lasten, de opslag werkgeverslasten inzake personeelsverplichtingen zijn aangepast aan de ontwikkelingen in CAO, wet- en regelgeving.

11. Financiële instrumenten

Tragel Zorg maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen.
Tragel Zorg handelt niet in deze financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken.

Valutarisico

Tragel Zorg is alleen werkzaam in Nederland en loopt geen valuta risico.

Kredietrisico

De vorderingen zijn voor het grootste deel geconcentreerd bij het zorgkantoor en gemeenten. De kredietrisico's zijn beperkt.

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen leningen. Bij deze leningen is er sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd.
Tragelzorg heeft derhalve als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

Reële waarde

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

12. Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

De deelname aan het Waarborgfonds voor de zorgsector (Wfz) houdt in dat er een obligo verplichting rust op de boekwaarde van de geborgde leningen van maximaal 3%. De maximale latente verplichting is € 310.043.

Er is een bankgarantie afgegeven voor een bedrag van € 100.127 in verband met het bouwproject in Clinge, wijk de Sterre.

Verder zijn er huur- en lease overeenkomsten die niet uit de balans blijken:

	Huur verplichtingen	Lease verplichtingen	Totaal
	€	€	€
Ultimo boekjaar bedragen de totale verplichtingen	5.418.648	220.048	5.638.696
hiervan vervalt binnen één jaar	1.053.155	81.775	1.134.930
tussen één en vijf jaar	2.716.667	128.628	2.845.295
en na vijf jaar	1.648.826	9.645	1.658.472

De huurverplichtingen kwalificeren op grond van de bepalingen van RJ-Richtlijn 292 Leasing als operational lease en zijn om die reden niet in de balans opgenomen.

Onzekerheden opbrengstverantwoording

Als gevolg van materiële nacontroles door zorgkantoren, zorgverzekeraars en gemeenten op de gedeclareerde zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning kunnen correcties noodzakelijk zijn op de gedeclareerde productie. De effecten van eventuele materiële nacontroles zijn voornamelijk onzeker. Tragel Zorg verwacht uit hoofde van genoemde nacontroles geen noemenswaardige correcties op de gedeclareerde en verantwoorde opbrengsten uit zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning. Bij deze inschatting is rekening gehouden met uitkomsten van interne en externe controles.

5.1.6 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2017						
- aanschafwaarde	30.273.758	6.646.798	6.287.347	0	0	43.207.903
- cumulatieve afschrijvingen	15.610.225	4.370.730	4.383.706	0	0	24.364.661
Boekwaarde per 1 januari 2017	<u>14.663.533</u>	<u>2.276.068</u>	<u>1.903.641</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>18.843.242</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	326.036	0	642.007	5.783.922	0	6.751.965
- afschrijvingen	1.467.246	249.463	463.491	0	0	2.180.200
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
- <i>terugname geheel afgeschreven activa</i>						
.aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
- <i>desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	0	0	27.473	0	0	27.473
cumulatieve afschrijvingen	0	0	20.511	0	0	20.511
per saldo	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>6.962</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>6.962</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-1.141.210</u>	<u>-249.463</u>	<u>171.554</u>	<u>5.783.922</u>	<u>0</u>	<u>4.564.803</u>
Stand per 31 december 2017						
- aanschafwaarde	30.599.794	6.646.798	6.901.881	5.783.922	0	49.932.395
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	17.077.471	4.620.193	4.826.686	0	0	26.524.350
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>13.522.323</u>	<u>2.026.605</u>	<u>2.075.195</u>	<u>5.783.922</u>	<u>0</u>	<u>23.408.045</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	3,3%	5,0%	10,0%			

5.1.7 MUTATIEOVERZICHT FINANCIËLE VASTE ACTIVA

	Vordering op grond van compensa- tieregeling	Overige vorderingen	Totaal
	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2017	153.514	18.118	171.632
Kapitaalstortingen	0	0	0
Afschrijving	-153.514	-18.118	-171.632
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Som waardeverminderingen	0	0	0

5.1.8 Overzicht langlopende schulden ultimo 2017

Leninggever	Datum	Hoofdsom	Totale looptijd	Renteherziening	Soort lening	Werkelijke rente	Restschuld 31 december 2016	Nieuwe leningen in 2017	Aflossing in 2017	Restschuld 31 december 2017	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2017	Aflossingswijze	Aflossing 2018	Gestelde zekerheden
		€				%	€	€	€	€	€			€	
40.0094053 BNG	28-dec-01	2.722.681	35 jaar	26-2-2016	onderhandse lening	1,420%	1.555.818	0	77.791	1.478.026	1.089.072	19	lineair	77.791	WFZ
40.0094054 BNG	28-dec-01	2.722.681	35 jaar	26-9-2021	onderhandse lening	5,205%	1.555.818	0	77.791	1.478.026	1.089.072	19	lineair	77.791	WFZ
245 ASN Bank	29-aug-07	6.000.000	20 jaar	nvt	onderhandse lening	4,710%	3.225.000	0	300.000	2.925.000	1.425.000	10	lineair	300.000	WFZ
244 ASN Bank	29-aug-07	6.000.000	10 jaar	nvt	onderhandse lening	4,622%	450.000	0	450.000	0	0	0	lineair	0	WFZ
Ned Waterschapsbank	21-dec-09	3.532.472	29 jaar	20-12-2019	onderhandse lening	3,690%	2.556.141	0	187.445	2.368.696	1.581.265	21	overig	207.684	WFZ
10.79.29.104 Rabo	29-dec-14	1.100.000	20 jaar	29-12-2024	onderhandse lening	3,850%	990.008	0	54.996	935.012	660.032	17	lineair	54.996	Hypotheek en Pandrecht
0500.400.35 Rabo	21-jul-17	1.150.000	10 jaar	1-7-2022	onderhandse lening	1,950%	0	1.150.000	0	1.150.000	511.120	10	lineair	127.776	Hypotheek en Pandrecht
0500.400.36 Rabo	21-jul-17	2.550.000	10 jaar	1-7-2022	onderhandse lening	1,950%	0	2.550.000	0	2.550.000	1.275.000	10	lineair	255.000	Hypotheek en Pandrecht
Totaal		25.777.834					10.332.782	3.700.000	1.148.023	12.884.760	7.630.561			1.101.038	

5.1.9 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING OVER 2017

BATEN

11. Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Opbrengsten zorgverzekeringswet (exclusief subsidies)	6.698	3.365
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg (exclusief subsidies)	39.934.342	39.455.675
Opbrengsten Jeugdwet	1.334.500	1.058.197
Opbrengsten Wmo	916.799	892.944
Opbrengsten Ministerie van Veiligheid en Justitie (forensische zorg; exclusief subsidies)	355.189	179.474
Overige zorgprestaties (inclusief PGB)	1.692.514	1.579.369
	<u>44.240.042</u>	<u>43.169.024</u>

Toelichting:

De stijging van de opbrengsten hangt samen met enerzijds toename van de productie en anderzijds een indexering van de tarieven.

13. Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdzorg)

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS	55.462	67.894
Overige Rijkssubsidies	29.041	95.716
Beschikbaarheidsbijdragen Opleidingen	535	41.332
Subsidies vanwege Provincies en gemeenten (exclusief Wmo en Jeugdzorg)	41.482	41.235
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies	4.773	5.497
Totaal	<u>131.293</u>	<u>251.674</u>

Toelichting:

De "Overige rijkssubsidies" zijn lager omdat Sectorplan Zorg Zeeland liep t/m 2016.
De "Beschikbaarheidsbijdragen opleidingen", de vervolgopleiding tot medisch specialist is beëindigd in 2016.

14. Overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Overige dienstverlening:		
Doorberekende dienstverlening	191.601	231.557
Doorberekende waskosten	143.753	147.324
Overige opbrengsten:		
Doorberekende kapitaalslasten	13.297	12.359
Overige opbrengsten	201.997	386.901
Totaal	<u>550.648</u>	<u>778.141</u>

Toelichting:

Onder de overige opbrengsten is tevens de boekwinst op de verkoop van materiële vaste activa opgenomen, deze was in 2017 nagenoeg nihil.

5.1.9 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING OVER 2017

LASTEN

15. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Lonen en salarissen	20.992.102	20.515.062
Sociale lasten	3.861.753	3.402.236
Pensioenpremies	1.712.774	1.693.966
Andere personeelskosten	1.384.762	1.291.430
Dotaties en vrijval voorzieningen personeelskosten	260.891	813.704
Subtotaal	<u>28.212.282</u>	<u>27.716.398</u>
Personeel niet in loondienst	2.653.337	2.459.904
Totaal personeelskosten	<u><u>30.865.619</u></u>	<u><u>30.176.302</u></u>
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's):		
Man	101	101
Vrouw	421	412
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u><u>522</u></u>	<u><u>513</u></u>

Toelichting:

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voorzover ze verschuldigd zijn aan werknemers. De "Lonen en salarissen" zijn gestegen t.o.v. 2016 met name door de toename van de formatie en de CAO-loonstijging. De "Sociale lasten" zijn in verhouding meer gestegen, dit als gevolg van een actualisering van de opslag werkgeverslasten inzake personeelsverplichtingen (zie ook de toelichting bij punt 10. Kortlopende schulden en overlopende passiva). Binnen de zorg is de inzet "Personeel niet in loondienst" in de loop van 2017 gestegen, dit als gevolg van de krapte op de arbeidsmarkt. De "Dotaties en vrijval voorzieningen personeelskosten" zijn in de toelichting op de balans gespecificeerd bij de post voorzieningen. De genoemde formatie is het gemiddelde over het jaar.

16 a. Afschrijvingen op materiële en financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Afschrijvingen:		
materiële vaste activa	2.180.201	2.190.206
financiële vaste activa	171.632	171.633
Totaal afschrijvingen	<u><u>2.351.833</u></u>	<u><u>2.361.839</u></u>

Toelichting:

Vanwege de compensatieregeling wordt er van 2012 t/m 2017 jaarlijks € 153.515 extra afgeschreven (volledig nacalculerbaar).

16 b. Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Bijzondere waardeverminderingen van:		
materiële vaste activa	0	370.880
Totaal	<u><u>0</u></u>	<u><u>370.880</u></u>

17. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	1.679.628	1.704.991
Algemene kosten	2.103.605	2.090.975
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	778.601	739.526
Vervoerskosten	908.992	963.574
Onderhoud	1.182.533	1.130.549
Energiekosten	652.421	715.518
Huur en leasing	1.385.918	1.384.115
Dotaties en vrijval voorzieningen	881.645	1.262.803
Totaal overige bedrijfskosten	<u><u>9.573.343</u></u>	<u><u>9.992.051</u></u>

Toelichting:

De "Dotaties en vrijval voorzieningen" zijn in de toelichting op de balans gespecificeerd bij de post voorzieningen.

5.1.9 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING OVER 2017

18. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Rentebaten	28.427	20.234
Rentelasten	-419.531	-452.534
Totaal financiële baten en lasten	<u>-391.104</u>	<u>-432.300</u>

19. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

De bezoldiging van de functionarissen die over 2017 in het kader van de WNT verantwoord worden, is als volgt:

Leidinggevende topfunctionarissen met bezoldiging boven € 1.700

	A.F.I. Bannenberg Bestuurder	L.J.R. Hoogwerf Lid RvT
1 Functie (functienaam)	1-mei-15 heden	25-mei-09 31-dec-17
2 In dienst vanaf (datum begin functievervulling)	heden	31-dec-17
3 In dienst tot (datum einde functievervulling)	Ja	0
4 (Fictieve) dienstbetrekking?	100%	0
5 Deeltijdfactor (minimaal 0,025 fte)	100%	0
6 Bruto-inkomen (incl. salaris, vakantiegeld, eindejaarsuitkering en andere vaste toelagen)	137.768	11.680
7 Winstdelingen en bonusbetalingen	0	0
8 Bruto-onkostenvergoeding (vast en variabel)	0	0
9 Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen (6,7 en 8)	137.768	11.680
10 Voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn (in €)	11.037	10.786
11 Totaal bezoldiging in kader van de WNT	<u>148.805</u>	<u>148.832</u>
12 Toepasselijk bezoldigingsmaximum	148.879	148.879
<u>2016</u>		
1 (Fictieve) dienstbetrekking?	Ja	0
2 Deeltijdfactor (minimaal 0,025 fte)	100%	0
3 Bruto-inkomen (incl. salaris, vakantiegeld, eindejaarsuitkering en andere vaste toelagen)	138.046	11.680
4 Winstdelingen en bonusbetalingen	0	0
5 Bruto-onkostenvergoeding (vast en variabel)	0	0
6 Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	138.046	11.680
7 Voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn (in €)	10.786	10.786
8 Totaal bezoldiging in kader van de WNT	<u>148.832</u>	<u>148.832</u>
9 Toepasselijk bezoldigingsmaximum	148.879	148.879
<u>2016</u>		
1 Bruto-inkomen (incl. salaris, vakantiegeld, eindejaarsuitkering en andere vaste toelagen)	18.000	12.000
2 Bruto-onkostenvergoeding (vast en variabel)	0	0
3 Totaal bezoldiging in kader van de WNT	<u>18.000</u>	<u>12.000</u>
4 Toepasselijk bezoldigingsmaximum	21.750	14.500

5.1.9 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING OVER 2017

	R.E. Axt	R. den Hollander
1 Functie (functienaam)	Lid RvT	Lid RvT
2 In dienst vanaf (datum begin functievervulling)	16-dec-13	1-jun-15
3 In dienst tot (datum einde functievervulling)	heden	heden
4 Bruto-inkomen (incl. salaris, vakantiegeld, eindejaarsuitkering en andere vaste toelagen)	11.680	11.680
5 Bruto-onkostenvergoeding (vast en variabel)	0	0
6 Totaal bezoldiging in kader van de WNT	11.680	11.680
7 Toepasselijk bezoldigingsmaximum	14.600	14.600
<u>2016</u>		
1 Bruto-inkomen (incl. salaris, vakantiegeld, eindejaarsuitkering en andere	12.000	12.000
2 Bruto-onkostenvergoeding (vast en variabel)	0	0
3 Totaal bezoldiging in kader van de WNT	12.000	12.000
4 Toepasselijk bezoldigingsmaximum	14.500	14.500
W. Verhage		
1 Functie (functienaam)	Lid RvT	
2 In dienst vanaf (datum begin functievervulling)	1-jun-15	
3 In dienst tot (datum einde functievervulling)	heden	
4 Bruto-inkomen (incl. salaris, vakantiegeld, eindejaarsuitkering en andere vaste toelagen)	11.680	
5 Bruto-onkostenvergoeding (vast en variabel)	0	
6 Totaal bezoldiging in kader van de WNT	11.680	
7 Toepasselijk bezoldigingsmaximum	14.600	
<u>2016</u>		
1 Bruto-inkomen (incl. salaris, vakantiegeld, eindejaarsuitkering en andere	12.000	
2 Bruto-onkostenvergoeding (vast en variabel)	0	
3 Totaal bezoldiging in kader van de WNT	12.000	
4 Toepasselijk bezoldigingsmaximum	14.500	

Toelichting:

De Raad van Toezicht heeft conform de Regeling bezoldigingsmaxima topfunctionarissen zorg- en jeugdhulp aan Stichting Tragel Zorg een totaalscore van 9 punten toegekend. De daaruit volgende klasseindeling betreft klasse III, met een bijbehorend bezoldigingsmaximum voor de Raad van Bestuur van € 146.000. Dit maximum wordt overschreden door de Raad van Bestuur. De bezoldiging van bestuurder Bannenbergh blijft echter binnen het individuele toepasselijk bezoldigingsmaximum ter grootte van € 148.879. De overschrijding is derhalve toegestaan binnen het WNT-overgangsrecht. Het bijbehorende bezoldigingsmaximum voor de voorzitter van de Raad van Toezicht bedraagt € 21.900 en voor de overige leden van de Raad van Toezicht € 14.600. Deze maxima worden niet overschreden.

5.1.9 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING OVER 2017

Honoraria accountant

De honoraria van de accountant over 2017 zijn als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
1 Controle van de jaarrekening	43.350	42.800
2 Overige controlewerkzaamheden (w.o. Regeling AO/IC en Nacalculatie)	15.200	12.700
3 Fiscale advisering	600	600
4 Niet-controlediensten	0	2.700
Totaal honoraria accountant inclusief btw	<u>59.150</u>	<u>58.800</u>

Toelichting:

De vermelde accountantshonoraria betreffen de kosten m.b.t. het boekjaar.

Transacties met Verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen.

Er hebben zich geen transacties voorgedaan op niet zakelijke grondslag.

De bezoldiging van de bestuurder en toezichthouders zijn opgenomen onder punt 19.

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De Raad van Bestuur van Tragel Zorg heeft de jaarrekening 2017 vastgesteld in de vergadering van 03 april 2018.

De Raad van Toezicht van Tragel Zorg heeft de jaarrekening 2017 goedgekeurd in de vergadering van 25 april 2018.

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in paragraaf 5.1.5.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum met belangrijke financiële gevolgen voorgedaan.

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

W.G. Voorzitter Raad van Bestuur
dr. A.F.I. Bannenberg MPA

W.G. Voorzitter Raad van Toezicht
drs. H.F.L. Hendriks

W.G. Vice Voorzitter Raad van Toezicht
drs. R.E. Axt

W.G. Lid Raad van Toezicht
mw. A.M.A.T. Beukman-Zuure

W.G. Lid Raad van Toezicht
R. den Hollander

W.G. Lid Raad van Toezicht
drs. W. Verhage

5.2 OVERIGE GEGEVENS 2017

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2.1 Statutaire regeling resultaatbestemming

In de statuten is bepaald, conform artikel 8, dat besluiten van de Raad van Bestuur over de vaststelling van de jaarrekening en de resultaatbestemming, aan de voorafgaande goedkeuring van de Raad van Toezicht zijn onderworpen.

5.2.2 Controleverklaring

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.

Aan de raad van toezicht en de raad van bestuur van
Stichting Trigel Zorg

INFO@VERSTEGENACCOUNTANTS.NL
WWW.VERSTEGENACCOUNTANTS.NL

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

A. Verklaring over de in de jaarverslaglegging opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van Stichting Trigel Zorg te Terneuzen gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarverslaglegging opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Trigel Zorg op 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de *Regeling verslaggeving WTZi (RvW)*.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de enkelvoudige balans per 31 december 2017;
2. de enkelvoudige resultatenrekening over 2017; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de *Nederlandse controlestandaarden* en de *Regeling Controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2017* vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Trigel Zorg zoals vereist in de *Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO)* en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de *Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA)*.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de klassenindeling bezoldigingsmaximum 2015

In overeenstemming met het *Controleprotocol WNT*, de brief van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) d.d. 20 februari 2015 en de *Regeling Controleprotocol WNT 2017* hebben wij het bezoldigingsmaximum WNT 2015 zoals bepaald en verantwoord door Stichting Trigel Zorg als uitgangspunt gehanteerd voor onze controle en hebben wij geen werkzaamheden verricht op de totstandkoming van dit bezoldigingsmaximum 2015.

B. Verklaring over de in de jaarverslaglegging opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat de jaarverslaglegging andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat en dat de overige gegevens alle informatie bevat die op grond van de *RvW* is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten van de *RvW* en de *Nederlandse Standaard 720*. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de *RvW*.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de *RvW*. In dit kader is de raad van bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of Stichting Trigel Zorg in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om Stichting Trigel Zorg te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of Stichting Trigel Zorg haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van Stichting Trigel Zorg.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de *Regeling Controleprotocol WNT 2017*, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van Stichting Trageel Zorg;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of Stichting Trageel Zorg haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een zorginstelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Dordrecht, 25 april 2018

Verstegen accountants en adviseurs B.V.,

was getekend,
drs. F. van der Plaats RA